

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště gastronomie

Smetanovo náměstí 786, 415 02 Teplice

Identifikátor školy: 600 170 675

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Okresní úřad, referát školství, Masarykova 66, 415 01 Teplice

Termín konání komplexní inspekce: 10. až 17. ledna 2001

Čj.	061 38/01-3009
Signatura	kf5zu212

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje střední odbornou školu a střední odborné učiliště a poskytuje žákům s ukončeným základním vzděláním možnost získání středního odborného (učební obory: kuchař, číšník a cukrář) a úplného středního odborného vzdělání (studijní obor hotelnictví a turismus) v oboru gastronomie. Všechny tyto obory je oprávněna vyučovat do 31. 8. 2001 dle rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol č.j. 13457/99-21 ze dne 18. 2. 1999 a od 1. 9. 2001 dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 31543/2000-21 ze dne 27. 12. 2000.

Počet tříd a žáků v jednotlivých oborech v tomto školním roce udává následující tabulka:

Ročník	Obor	Počet tříd	Počet žáků	Celkem
I.	65-42-M/004 Hotelnictví a turismus	2	61	
	65-52-H/001 Kuchař/ka	1	30	
	65-53-H/001 Číšník/servírka	1	31	
	29-54-H/001 Cukrář/ka ¹⁾	1	30	152
II.	65-42-M/004 Hotelnictví a turismus	3	86	
	65-52-H/001 Kuchař/ka	2	60	
	65-53-H/001 Číšník/servírka	1	24	
	29-54-H/001 Cukrář/ka ¹⁾	1	29	199
III.	65-42-M/004 Hotelnictví a turismus	3	72	
	65-52-H/001 Kuchař/ka	3	71	
	65-53-H/001 Číšník/servírka	1	27	
	29-54-H/001 Cukrář/ka	1	18	188
IV.	65-42-M/004 Hotelnictví a turismus	3	69	69
Celkem		23		608

¹⁾ Třídy jsou kombinované s kuchaři

Kapacita SOU (max. 360 žáků) je v tomto školním roce využita na 89 % (320 žáků), SOŠ (max. 330 žáků) na 87 % (288 žáků).

Součástí školy je školní jídelna. Vlastní ubytovací zařízení škola nemá, žáci mají možnost se ubytovat v ostatních zařízeních ve městě.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky výuky

Teoretická výuka

Areál školy, ve kterém je od začátku 90. let, je umístěn v blízkosti centra města. Vnější prostory získala škola až v současné době a nyní se připravuje jejich využití pro potřeby školy. Kromě školy je v areálu školní restaurace "U kantora", ve které probíhá odborný výcvik. Klasická "kamenná" budova školy disponuje dostatečným počtem tříd, kabinetů i dalších prostor (sociální zařízení, šatny, kanceláře, vrátnice). V budově je rovněž tělocvična a školní bufet.

Ve třídách je nové osvětlení, všechny třídy jsou vybaveny televizí napojenou na školní

videokruh. Běžné učebny jsou standardně vybaveny. Třídy i chodby školy jsou čisté a uklizené.

Vybavení učeben odborných předmětů (stolničení, technika obsluhy, příprava pokrmů) je na velmi dobré úrovni a lze je hodnotit jako nadstandardně vybavené. K dispozici je dostatek skla, barové pulty, flambovací vozík. Nápoje k praktickým ukázkám míchání nápojů jsou získávány od sponzorů. Standardní vybavení mají obě školní kuchyně. Jsou v nich všechny běžné kuchyňské elektrospotřebiče (robot, šlehač, varná technologie), nechybí ani mikrovlnná trouba, v dostatečném množství je k dispozici kuchyňské a stolní nádobí. I kapacity chladicího zařízení jsou dostatečné. Součástí obou kuchyní je oddělená jídelní část. Učebny i kuchyně jsou vkusně vyzdobené a jsou udržovány v pořádku.

Pro výuku techniky administrativy má škola odbornou učebnu vybavenou elektronickými psacími stroji. Jazyková učebna, která na škole původně byla, se v současnosti od kmenových tříd nijak neliší.

Hardwarové a softwarové vybavení školy výpočetní technikou je v současné době již nedostatečné a nestačí nárokům výuky. Neumožňuje používání ekonomických programů ve výuce účetnictví a techniky administrativy, stejně tak jako použití počítačů žáky pro úkoly z jiných předmětů (např. psaní a tištění referátů, přístup k Internetu). Vedení školy si tento handicap uvědomuje a dovybavení výpočetní technikou a její modernizaci si klade jako hlavní úkol pro tento rok.

Z ostatních učebních pomůcek mají učitelé k dispozici videokazety, magnetofony, odbornou literaturu jen pro některé předměty. Škola má svou knihovnu, možnosti nákupu odborné literatury, případně učebnic, jsou ale omezené. Absenci učebnic v některých předmětech učitelé nahrazují kopírováním textů, případně diktováním poznámek. Podrobněji je situace popsána u jednotlivých předmětů.

Odborný výcvik

Škola má jedno již zmíněné vlastní restaurační zařízení (jídelna) "U kantora" přímo v areálu školy, kde je zajištěna skupinová výuka učebních oborů kuchař, číšník a cukrářka. Pro kuchaře je zajištěna skupinová výuka odborného výcviku ve dvou pronajatých závodních jídelnách (Keramické závody Teplice a EZ Bystřany), kde zajišťují obědy pro zaměstnance. Skupinová výuka je dále zajištěna ve firmě VAKA Teplice a v lázních Beethoven. Dále má škola dalších 34 smluvních pracovišť, kde žáci pracují pod dohledem instruktorů. Na každém pracovišti mají žáci k dispozici šatny a sociální zařízení.

Prostorové a kapacitní podmínky teoretické výuky i odborného výcviku jsou velmi dobré. Velmi dobré je vybavení odborných učeben a pracovišť odborného výcviku pro přípravu jídel a obsluhu. Nedostatečné je v současné době vybavení školy výpočetní technikou.

Personální podmínky výuky

Ve škole pracuje celkem 56 pedagogických pracovníků. Z toho je 39 učitelů, 13 mistrů odborné výchovy, 3 zástupci ředitele (všichni vyučují) a ředitel školy. Zástupci ředitele učí 4 hodiny týdně, ostatní učitelé v průměru 15 hodin týdně. Věkové složení: 25 pracovníků do 45 let věku, 26 od 45 let do důchodového věku a 5 pracovníků je již v důchodovém věku.

Z hlediska způsobilosti k výuce dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, a současně vzhledem k vyučovaným předmětům, je 12 učitelů odborně i pedagogicky způsobilých. Osm pedagogických pracovníků v současné době studuje na vysoké škole (doplňkové pedagogické studium nebo některý obor). Jediné dva předměty (*základy cestovního ruchu a nauka o výživě*) jsou učeny plně kvalifikovaně, u ostatních předmětů je úplná kvalifikovanost částečná.

Ze 14 pracovníků zajišťujících odborný výcvik pouze dva mistři odborného výcviku splňují předepsané kvalifikační podmínky. I když ostatní MOV nesplňují úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost, jsou vyučeni v oboru a mají bohaté zkušenosti z praxe. Toto zjištění ale neovlivnilo kvalitu výuky odborného výcviku.

Hodnocení způsobilosti pedagogických pracovníků k výuce je na tomto typu školy značně problematické. Pro některé předměty (např. technologie obsluhy, technologie přípravy pokrmů apod.) totiž neexistuje příslušná vysokoškolská odborná kvalifikovanost.

Vzhledem k typu školy hodnotí ČŠI personální podmínky jako průměrné.

Psychohygienické podmínky

V rozvrhu hodin je zařazena po páté vyučovací hodině půlhodinová přestávka na oběd. Její délka je vzhledem k bezprostřední blízkosti vlastní školní jídelny dostačující. Počty hodin žádné třídy v jednotlivých dnech nepřesahují ustanovení § 14 odst. 1 vyhl. MŠMT č. 354/91 Sb. o středních školách v platném znění, stejně tak počet žáků v žádné třídě nepřekračuje ustanovení odst. 3 téže vyhlášky. Ve škole je nové osvětlení, díky poloze školy je hladina vnějšího hluku nízká. Možnost občerstvení mají žáci ve školním bufetu, kromě něho je zde nápojový automat.

Psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávání

Inspekční tým se vzhledem ke svému složení soustředil na hodnocení kvality výuky v těchto předmětech:

- cizí jazyky (v nabídce školy jsou anglický, německý a francouzský),
- občanská nauka,
- matematika, výpočetní technika,
- ekonomicky zaměřené odborné předměty a odborná cvičení (ekonomika, účetnictví, technika administrativy, technika cestovního ruchu a právní nauka),
- odborné předměty (technologie přípravy pokrmů, technologie obsluhy, stolničení),
- odborný výcvik.

Hodnocení výuky proběhlo na základě hospitací v hodinách, zápisů realizované výuky v třídních knihách, posouzení návaznosti učiva učebních osnov a z nich rozepsaných tematických plánů, rozborem předepsaných kontrolních prací, případně rozhovorů s učiteli. V hodinách byly sledovány cíle a obsah učiva, prostor pro činnost žáka a jeho motivace, aplikace poznatků, vzájemná komunikace a materiální podmínky realizace výuky.

Plánování a plnění učebních dokumentů

Plánování

Hodinové dotace jednotlivých předmětů a odborného výcviku všech učebních i studijních oborů, dané učebními plány, jsou dodrženy a při výuce se postupuje dle platných osnov, které mají učitelé rozpracované formou časově tematických plánů do jednotlivých ročníků.

Rozvržení učiva anglického jazyka bylo ovšem zpracováno teprve v letošním školním roce. ČŠI zjistila, že v prvním ročníku při výuce německého jazyka není zajištěna návaznost, neboť podle předloženého rozvržení učiva žáci po šesti až sedmi letech výuky (v případě žáků ze školy s rozšířenou výukou cizího jazyka) začínají učivo na střední škole od úplných začátků. Při existujícím rozvržení učiva je konečný rozdíl mezi začátečníky a pokročilými ve čtvrtém ročníku zhruba jeden rok. Osnovy ukládají vyučujícím diferencovat žáky s ohledem na jejich

reálné znalosti a doporučují upevňovat učivo souběžně s osvojováním dalšího učiva tak, aby v prvním roce výuky vznikl homogenní kolektiv, nebo bylo vytvořeno více homogenních skupin.

V některých předmětech (např. technika cestovního ruchu - 3. ročník, právní nauka - 4. ročník) jsou ale tyto plány pouze formální (opsaná hesla osnov) a není z nich jasné, jak je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky a mezi předměty ekonomického charakteru navzájem (např. mezi ekonomikou a právní naukou, ekonomikou, účetnictvím a obchodní korespondencí).

Naproti tomu návaznost laboratorních cvičení na teoretickou část odborných předmětů technologie přípravy pokrmů (dále jen TPP), technologie obsluhy (dále jen TOS) je velmi dobrá, pouze v případech, kdy teorii a praktickou část ve stejné třídě vyučuje jiný učitel, dochází k mírným odchylkám.

Při plánování výuky předmětu odborného výcviku nedochází k obsahové duplicitě, je zajištěna návaznost mezi jednotlivými ročníky. Rozpracované tematické plány byly k dispozici i na sledovaných smluvních pracovištích.

Plnění učebních dokumentů

Ve většině sledovaných předmětů a v odborném výcviku nebyly zjištěny závažné obsahové ani časové rozdíly (skluzy) proti schváleným učebním dokumentům.

Citelně slabá místa představují značné časové skluzy ve výuce matematiky u tříd 1HB, 2HB a 3HA. Z hospitací, kontrol zápisů v třídních knihách a ze srovnání s časovými plány bylo dále zjištěno výrazné zpoždění ve výuce anglického jazyka, které v několika případech znamená, že osnovy nemohou být splněny. Jedná se o třídy: 4HA (skupina pokročilých), kde zpoždění oproti rozvržení učiva činí 2 roky, a o třídu 4HB (skupina pokročilých), kde zjištěné zpoždění činí 1 rok. Obdobné zpoždění vzniklo ve třídách 2HB (německý jazyk) a 3HA (angličtina, skupina pokročilých). I když podle vyjádření vedení školy a vedoucí předmětové komise angličtiny vzniklo toto zpoždění v minulých dvou letech ve třídách vyučujících, kteří nespolupracovali s předmětovou komisí, a v současné době již na škole nepůsobí, došlo tím k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29 /1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění platných předpisů.

ČŠI hodnotí plánování výuky jako průměrné, plnění učebních dokumentů jako ještě vyhovující.

Cizí jazyky

Třídy se na cizí jazyk dělí na skupiny pokročilých a začátečníků podle výsledků přijímacích testů. Plánování jednotlivých hodin bylo vesměs pečlivé a vycházelo ze znalostí tříd a náročnosti probírané látky.

Výuka je zčásti zajištěna nekvalifikovanými vyučujícími, kteří však mají velmi dobré jazykové zázemí. Probíhá většinou v kmenových třídách, kde kromě standardního vybavení jsou nainstalovány i televize a video. Vyučující mají k dispozici učebnice, několik kazet s nahrávkami, vybavení magnetofony není dostačující pro učitele angličtiny. Z názorných pomůcek chybí obrázky, mapy a nástěnné přehledy. Slovníky pro žáky jsou k dispozici pouze pro německý jazyk, výkladové slovníky chybí. Učebnice si žáci kupují, ve školní knihovně je několik výtisků učebnice němčiny, kterou si žáci mohou v případě potřeby půjčit, rezerva anglických učebnic v knihovně není. Logickým důsledkem je minimální využití pomůcek v hodinách, kdy bylo pozorováno pouze občasné použití magnetofonu, stolního náčiní (učební obor číšník) a kopírovaných textů.

Organizace jednotlivých zhlédnutých hodin odpovídala probírané látce i osobním dispozicím jednotlivých vyučujících a vesměs probíhala formou frontálního vyučování s ojedinelými

prvky komunikativní výuky. Společnými klady byla solidní příprava vyučujících na hodinu, jejich dobré jazykové zázemí a důraz na zpětnou vazbu. V několika případech se objevila i skupinová práce a zaměření na odborný jazyk. Společnými negativními prvky byly malá názornost, malá kreativita a minimum komunikace mezi žáky. U nekvalifikovaných vyučujících se objevovaly metodické a didaktické chyby. Většinou hodin chybělo závěrečné shrnutí.

Hodnocení během vyučovací jednotky bylo pozorováno jen zřídka, a bylo vesměs ústní, známkou hodnotil učitel pouze v jednom případě. Jeho hodnocení bylo objektivní a odůvodněné. V žádné ze zhlédnutých hodin nebylo pozorováno závěrečné hodnocení učitele, právě tak ani jednou nedostali možnost hodnotit výuku a vlastní pokrok žáci. Motivace vnější měla podobu sdělení cíle hodin v úvodu a občasné pochvaly v průběhu výuky, ale stejně časté bylo pokárání nebo negativní reakce učitele na žákovu chybu. Motivace vnitřní, vyplývající z přesvědčení a chuti učit se jazyk, nebyla přítomna v žádné ze zhlédnutých hodin. Na daném stavu má svůj podíl i přezíravý postoj některých vyučujících k žákům.

Komunikace učitelů měla vysokou odbornou úroveň a vycházela z jejich výborného jazykového zázemí. Žáci mluvili jen velmi málo, většinou pouze odpovídali (někdy jednoslovně) na otázky vyučujících, zcela chyběla komunikace mezi žáky. Nedostatek kreativity byl zřejmý a tato stránka jazykové výuky byla zřetelně opomíjena. Vzájemné chování mezi žáky a učiteli nevybočovalo z hranic normy, ale u některých vyučujících dominoval přezíravý postoj k žákům, přerůstající v nedostatek respektu k jejich osobnosti. S tímto postojem kontrastovalo slušné a korektní chování žáků nejen v hospitovaných hodinách, ale i o přestávkách a ve školní jídelně.

Za pozitivní rysy jazykové výuky lze pokládat:

- výbornou jazykovou úroveň vyučujících,
- přípravu na výuku,
- důraz na porozumění a zpětnou vazbu.

Negativní stránky jsou:

- úroveň a využití materiálního vybavení,
- nízká míra komunikativní výuky,
- úroveň motivace a interakce.

Celkově ČŠI hodnotí výuku jazyků jako průměrnou.

Matematika

Výuku zajišťuje celkem 5 učitelů s aprobací pro tento předmět. Tři jsou odborně i pedagogicky způsobilí, dva však mají pedagogickou způsobilost pouze pro 6. – 9. ročník. Ve většině tříd žáci měli učebnice a bylo s nimi pracováno, stejně tak s kalkulatorem. Výpočetní a didaktická technika využívány nebyly.

Organizaci, formy a metody práce v hodinách hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné. Základní formou bylo hromadné vyučování, z metod převládal řízený rozhovor. Hromadný způsob výuky, doporučovaný i osnovami pro SOU, nebránil individuální práci s žáky v hodinách, dostatečný byl i prostor pro samostatnou práci. Nové učivo bylo prezentováno názorně a v tempu přiměřeném možnostem žáků. Žáci byli vedeni i ke schopnosti aplikovat učivo na příkladech z praktického života. Větší prostor pro samostatné, aktivní učení žáků, příp. pro skupinové učení, chyběl u studijních oborů.

Rovněž spíše v oblasti nadprůměru byly motivace a hodnocení žáků. Bylo využíváno vstupních motivačních metod, nechyběla snaha po využití mezipředmětových vztahů, byly uváděny příklady z praxe. Vědomosti a dovednosti žáků jsou průběžně hodnoceny, klasifikace

je jednoznačná, s chybami je dále velmi dobře pracováno. Při řešení úkolů je žákům poskytována pomoc. Slabým místem byly závěry hodin, kdy často chybělo shrnutí, zhodnocení práce žáků či prověření pochopení nových poznatků žáky.

Vstřícný přístup učitelů k žákům, respektující jejich schopnosti a citlivě diferencující kladené nároky s ohledem na studovaný obor, přispíval k příjemné atmosféře v hodinách. Výuka probíhala v prostředí vzájemné důvěry a přiměřené tolerance. Žáci se nebáli ptát, požádat učitele o radu, pomoc či nové vysvětlení, přesto ve vztahu žáků k výuce převažovala spíše lhostejnost. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Projevy nekázně nemuseli v průběhu inspekce učitelé řešit.

Kvalitu výuky matematiky hodnotí ČŠI celkově jako spíše nadprůměrnou.

Občanská nauka

Na výuce se podílí celkem pět učitelů, z nichž dva mají úplnou, dva pedagogickou způsobilost a jeden učitel studuje. Jejich pojetí výuky a tím i zhlédnuté hodiny jsou velmi rozdílné. Na jedné straně připravené hodiny, na kterých se skutečně aktivně podíleli sami žáci. Hodiny plné neustálé diskuse a dotazů jednotlivých žáků, ve kterých měli dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru. Hodiny, ve kterých vládla pohoda a nechyběl humor. Na druhé straně hodiny sice také připravené, ve kterých ale žáci neměli příliš prostoru pro vlastní názor, chtělo se po nich vlastně jen opakování nadiktovaných poznámek, nová látka jim byla předkládána nezáživně, bez příkladů. Je opravdu škoda, že pro část tříd ve škole je občanská nauka degradována na opakování naučených frází. A hodinu, která byla celá věnována uzavření známek za I. pololetí, lze popsat stručně jako naprostou ztrátu času.

Celkově hodnotí ČŠI občanskou nauku průměrně s tím, že jsou zde hodiny vynikající, ale i podprůměrné.

Výpočetní technika

Oba učitelé, kteří se na výuce tohoto předmětu podílejí jsou odborníci z praxe, bohužel bezprostředně před zahájením inspekce odešel ze školy jeden z nich, výuka byla tedy poněkud atypická. V hodinách výpočetní techniky jsou třídy dělené, většinou pracuje jeden žák u PC. Náplň výuky je pojata výrazně uživatelsky. Žáci se tedy seznámí a procvičí si práci s textovým a tabulkovým procesorem, na konci studia umí tyto produkty celkem slušně ovládat.

Limitujícím předpokladem je ovšem vybavení výpočetní technikou, které zatím neposkytuje možnost použití výpočetní techniky v jiných předmětech, zejména v účetnictví, chybí také seznámení s Internetem. Stejně tak i možnost zpracování úloh z jiných předmětů (tisk referátů apod.) je zatím značně omezená.

Materiální zajištění výuky výpočetní techniky je nedostatečné, vlastní výuka je průměrná.

Ekonomicky zaměřené odborné předměty

Ze sedmi vyučujících, kteří zajišťují výuku sledovaných předmětů, splňuje požadavek úplné způsobilosti v současné době jeden (tři vyučující studují). Z pomůcek jsou k dispozici televize, odborná literatura, časopisy, mapy. Učebnice žáci mají na techniku administrativy a výuku účetnictví ve třetím ročníku.

Organizace, formy a metody výuky ve zhlédnutých hodinách lze celkově hodnotit jako průměrné. V teoreticky zaměřené výuce (např. ekonomika, právní nauka, technika cestovního ruchu) převládla tradiční frontální výuka a autokratický styl práce učitele. Ve většině hodin po úvodním písemném zopakování, někdy povšechném zopakování s celou třídou, následoval

výklad faktograficko-popisného charakteru. Žáci byli pasivními účastníky hodiny, odpovídali na otázky kladené vyučujícími, často jednoslovně. Chyběl zápis na tabuli, vyložená látka byla diktována. V závěru hodin chybělo upevnění a shrnutí učiva bez snahy získat informace o skutečné efektivitě vyučování. Kladně lze v hodinách ekonomiky a právní nauky hodnotit aktualizaci učiva v úvodu hodin a zařazení tématu z Metodického pokynu MŠMT “Opatření ke zvýšení zaměstnanosti absolventů škol - Úvod do světa práce”. Rezervy jsou patrné ve vytváření prostoru pro samostatnou práci žáků a v práci s informacemi.

Ve výuce zaměřené na osvojování praktických činností (technika administrativy, účetnictví) byl uplatňován individuální přístup k žákům, důraz byl kladen na pečlivost a přesnost práce. Dostatečný prostor byl vytvořen pro procvičování a upevňování osvojených vědomostí a dovedností. V těchto hodinách byly využity učebnice a předem namnožené příklady vyučující. Velký dluh je zde ovšem ve využívání počítačů při výuce.

Učivo bylo učiteli interpretováno věcně správně a po verbální stránce na velmi dobré úrovni. Prostor pro komunikaci žáků, diskusi, byl bohužel minimální. Chování žáků bylo kultivované a učitelé nemuseli řešit projevy nekázně.

Podmínky pro výuku, její plánování i vlastní průběh z hlediska organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení žáků a spolupráce a komunikace ve výuce, jsou průměrné.

Odborné předměty (TPP, TOS)

Učitelé těchto předmětů jsou odborníci s praktickými zkušenostmi. Při výuce jsou zčásti využívány učebnice, podle potřeby odborné časopisy (Gastronomická revue, Barman, Sommelier, Food Service), některé i cizojazyčné a jiná odborná literatura. Při hodinách se používá i videoprojekce a názorné pomůcky, nové poznatky a trendy se čerpají z odborné literatury a z účasti na soutěžích.

Praktická výuka (cvičení) probíhá ve velmi dobře vybavených učebnách. Podkladem pro plánování laboratorních cvičení jsou normy studených a teplých pokrmů, využívá se ale i vlastních receptur, na jejichž sestavení se podílejí i žáci. Příprava cvičení (TPP) je prováděna v dostatečném předstihu, aby bylo možno zajistit potřebné suroviny. Tyto si zajišťují žáci sami a zároveň se částečně podílí i na nákladech (část hradí škola). Vyúčtování nákladů se provádí po každém cvičení a učitelé vedou dostatečnou evidenci. V hospodaření se surovinami nejsou žádné závady, finanční limit stanovený školou je dodržován.

Předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti práce a požární ochrany jsou dodržovány až na drobné výjimky (nevhodná obuv některých žáků, části civilního oblečení při přípravě pokrmů).

Výklad učitelů je srozumitelný, žáci jsou aktivně zapojováni a mají dostatek prostoru pro své dotazy i pro zopakování učiva. V praktických cvičeních se jednotlivé činnosti střídají, učitelé dbají na všestranný rozvoj žáků. Jejich znalosti a praktické dovednosti jsou průběžně sledovány. Hodnocení žáků je přitom komplexní, zahrnuje úroveň teoretických vědomostí, dodržování technologických postupů, techniku přípravy a kvalitu připravovaných pokrmů a nápojů, ale i dodržování hygienických a bezpečnostních zásad. Velkou motivací pro žáky je účast na oborových soutěžích.

Komunikace mezi žáky a učiteli při praktických cvičeních je přátelská a bezkonfliktní, atmosféra v hodinách byla pracovní a příjemná.

Zajištění a úroveň výuky těchto předmětů mají velmi dobrou úroveň.

Odborný výcvik

Hospitace proběhly v jídelně “U Kantora”, v lázních Beethoven, kde je prováděna skupinová

výuka a na čtyřech smluvních pracovištích, kde je výuka prováděna pod vedením instruktorů. Materiální vybavení a psychohygienické podmínky smluvních provozoven jsou velmi dobré.

Místo deníku evidence, ve kterém je zaznamenána docházka, probraná látka a výsledná známka za každý měsíc, má škola na smluvních pracovištích zavedeny evidenční listy. Jejich kontrolou bylo zjištěno nedůsledné vedení evidence vykonané práce ze strany instruktorů. Vzhledem k tomu, že se téměř ve všech případech jedná o produktivní práci (za finanční odměnu), majitelé i žáci (a měli by mít i instruktoři) mají velký zájem na přesné evidenci odpracovaných hodin. Bohužel i ostatní pedagogické dokumenty se vyplňují nárazově. Je to o to více zarážející, že odměňování žáků za produktivní práci je pro ně velkou motivací. Přitom škola má velmi dobře zpracovaná pravidla odměňování.

K nedostatkům v dokumentaci patří i to, že ředitel nemá prokazatelně projednanou se žáky školy a jejich zákonnými zástupci otázku výkonu odborného výcviku v dělených směnách tj. o sobotách a nedělích, jak mu to ukládají § 6 vyhlášky č. 362/1991 Sb., § 2 odst. 2 vyhlášky č. 314/1997 Sb. Tato skutečnost byla předmětem stížnosti na ředitele školy v prosinci 2000.

Bezpečnost práce - proškolení žáků je zaznamenáváno u všech žáků v sešitu bezpečnosti práce po celou dobu učení. Žáci mají z teoretické výuky zavedené pracovní sešity na zapisování technologických postupů, je ale škoda, že si je nevedou i na smluvních pracovištích.

Struktura výukových dnů ve školní kuchyni a restauraci odpovídala výukovým cílům a schopnostem žáků. MOV seznámili žáky s cílem výukového dne. V teoretické části bylo zopakováno učivo z předešlého dne. Při výkladu nového učiva MOV vycházeli ze získaných dovedností a zkušeností. Učivo bylo interpretováno věcně a správně, ale MOV nebyli vždy vzory pro žáky, pokud se týká spisovné češtiny.

Po teoretické části byly předváděny ukázky MOV správného postupu v pomalém a později v požadovaném tempu. Při nácviku byly žákům kladeny otázky, které je nutily k přemýšlení, byly využívány mezipředmětové vztahy a zejména uváděny příklady. Velmi dobře lze hodnotit další část pracovního dne a to přidělení konkrétní práce jednotlivým žákům a průběžnou kontrolu. Vzhledem k menšímu počtu žáků ve skupině byla možnost se věnovat žákům jednotlivě. U slabších žáků bylo MOV stanoveno individuální tempo a vždy byla dodržována zásada přiměřenosti. V průběhu výukového dne byl dán prostor žákům i k vlastnímu vyjádření byť i nesprávného názoru. Organizační pokyny mistrů byly jasné a stručné, škoda jen, že v některých případech až příliš hlučné. Výhodou skupinové výuky je skutečnost, že do pracovní skupiny lze zařadit i problémové žáky, kteří měli přestupky na smluvních pracovištích. Ve všech sledovaných učebních oborech v průběhu inspekce nebyl v závěru dne vytvořen prostor pro zhodnocení výukového dne, popřípadě sebehodnocení žáků.

Zvláštní pozornost byla věnována kontrole činnosti u kuchařů a cukrářů, kteří pracovali na zhotovení jídel a výrobků pro veřejnost. Zde jen poznámku: při kontrole žáků na pracovišti před cizími pracovníky není vhodné žákům vytýkat chyby zvýšeným hlasem.

Na smluvních pracovištích je úvodní teoretická část výukového dne a zopakování dle pohovorů se žáky i instruktory prováděna jen v ojedinělých případech. V průběhu výukového dne převládá ukázka, kontrolní činnost instruktora nebo dospělých pracovníků firmy. Nutno také poznamenat, že na některých pracovištích verbální komunikace dospělých pracovníků mezi sebou nebo se žáky skutečně není příkladná.

I přes výše uvedené nedostatky hodnotí ČŠI průběh odborného výcviku při skupinové výuce jako velmi dobrý, na smluvních pracovištích jako průměrný.

Pracovníci ČŠI navštívili přes 60 hodin teoretické výuky a téměř 20 hodin odborného výcviku. Díky složení inspekčního týmu se podařilo pokrýt důležité skupiny předmětů (cizí

jazyky, odborné ekonomicky zaměřené předměty, odborné gastronomické předměty, matematiku, občanskou nauku a odborný výcvik).

Z této sondy do výuky je zřejmé, že úroveň výuky odborných předmětů a odborného výcviku je ve škole na velmi dobré úrovni. Nadprůměrnou úroveň odborného výcviku a technologie přípravy pokrmů konstatovala i inspekční zpráva z roku 1998 (čj. 03-06-05/9798-14DI). Z ostatních předmětů má dobrou úroveň výuka matematiky, v dalších sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech jsou v hodnocení značné výkyvy. Od hodin vynikajících až po hodiny nevyhovující. Svědčí to o tom, že úplná způsobilost není vždy zárukou kvalitní výuky, protože v odborných předmětech a v odborném výcviku je tabulková kvalifikovanost na nižší úrovni, než je u všeobecně vzdělávacích předmětů. Nejvíce zarážející je malá snaha (nebo nezájem?) o komunikativnější způsob výuky ze strany některých učitelů. Ve srovnání s kultivovaným projevem žáků a jejich téměř profesionálním chováním při obsluze ve školní restauraci bylo těžké pochopit prezíravý vztah některých učitelů k nim.

Celkově hodnotí ČŠI sledovanou oblast výuky průměrně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitel je ve funkci od roku 1992. Po svém nástupu musel nejdříve řešit situaci spojenou s nabytím právní subjektivity, se stěhováním školy do nových prostor, řešením majetkových vztahů a delimitací od bývalého zřizovatele (bývalý Severočeský KNV) a provozovatele (bývalé Restaurace s.p. Teplice). V současné době jsou již majetkoprávní vztahy vyřešeny. Vzdělávací program se po určitém mezidobí, spojeném se zavedením rodinné školy, soustřeďuje na gastronomické učební a studijní obory. Koncentrace na tyto obory a dosažení co možná nevyšší úrovně ve vybavení a výchově kvalifikovaných odborníků v oblasti gastronomie je **konceptním záměrem** i do budoucnosti. Kromě dobrého vlastního materiálního zabezpečení, které hodlá škola neustále zlepšovat, chce škola využívat pro praxi žáků i špičková lázeňská zařízení ve městě.

Škola je členem "Asociace barmanů, kuchařů a cukrářů". Členství umožňuje odborný růst, získávání nových zkušeností a účast na mnoha oborových soutěžích (o výsledcích práce svědčí řada trofejí a vynikajících umístění žáků). Rozvíjí se spolupráce s výrobcí potravin při ověřování využití convenience ve veřejném stravování. V rámci školy působí "šejkr klub", ve kterém je věnována maximální pozornost nejnadanějším žákům a probíhají zde přípravy na soutěžní akce. Škola také spolupracuje se školami podobného typu v zahraničí zejména v blízkém Německu.

Základním dokumentem pro školní rok je **plán práce** školy, který vychází z organizačního zabezpečení školního roku, vydávaného MŠMT. Jsou v něm uvedeny všechny důležité termíny a akce, porady, celková organizace školního roku, rozpočet a kontroly. Z něho jsou potom odvozeny plány měsíční.

Organizačně je škola rozdělena na tři úseky (úseky teoretického a praktického vyučování a technickoekonomický), v jejichž čele je vždy zástupce ředitele. Výkonem funkce výchovného poradce je v současné době pověřena zástupkyně ředitele pro teoretickou výuku. Mimo obvyklých poradních orgánů školy (pedagogická rada a předmětové komise) pracuje při škole Rada rodičů (SRPDŠ). Z jejího rozpočtu se hradí např. odměny žákům za prospěch, za úspěšnou reprezentaci, příspěvky na lyžařské kurzy a maturitní plesy. Zápisy z porad rady rodičů jsou pro ředitele určitou zpětnou vazbou. Kromě servisního personálu (účetní, školník, uklízečky apod.) pracují ve škole dva pracovníci na civilní službě, jeden z nich pomáhá školníkovi a druhý vykonává asistentské práce. Ve škole pracuje odborová organizace.

Ředitelem školy jsou vydávány jednotlivé příkazy, dále využívá systému porad od

pedagogických rad po poradě vedení, na kterých jsou pracovníci seznamováni se všemi důležitými informacemi a se splněním a vyhodnocením úkolů. Zápisy z porad jsou ukládány a byly ČŠI předloženy.

Motivací pro pracovníky jsou ředitelem taxativně určená kritéria pro přiznání nenárokových složek. Dvakrát za kalendářní rok dochází k jejich vyhodnocení. Nadtarifní části platu jsou ve škole diferencovány. Na jejich výši se rovněž podílejí výsledky z kontrol. Kontrolní činností jsou pověřeni všichni vedoucí pracovníci. **Kontrola** výchovně vzdělávacího procesu je rozdělena mezi zástupce ředitele pro teoretickou výuku a ředitele. Hospitační činností v jazycích je pověřena zástupkyně ředitele, ředitel vykonává hospitaci v ostatních předmětech a odborném výcviku u MOV. V letošním školním roce vykonal ředitel cca 10 hospitací. Hospitace jsou směřovány zejména k začínajícím (novým) učitelům. Tato okolnost je částečnou příčinou průměrné úrovně výuky v některých předmětech i nedostatků v plnění učebních dokumentů a to i u zkušených učitelů. Stejně tak nevyhovující závěr z hospitace spojený sice s finanční úpravou, ale bez uložení opatření a včasné následné kontroly příliš ke zlepšení nepřispívá. Hospitace se takto stává pouze formálním splněním kontrolní povinnosti.

Povinná dokumentace je řádně vedena (pro vnitřní potřebu i v elektronické formě) a archivována. Při kontrole maturitních protokolů, protokolů o závěrečných zkouškách a o komisionálních zkouškách za školní rok 1999/2000 nebyly shledány žádné závady. Vnitřní řád pro žáky obsahuje nejen povinnosti, ale i práva žáků, jen jeho sloh je příliš strohý a komisní.

Rodiče jsou zváni několikrát za školní na třídní schůzky, kde dostanou podrobné informace o prospěchu a chování svých dětí. Samozřejmostí je jejich možnost informovat se ve škole po dohodě přímo osobně. V závažných případech jsou školou kontaktováni bezprostředně. V takových případech se zapojuje i výchovný poradce (dále jen VP). Další činností je zajišťování protidrogové prevence a předávání informací o možnostech dalšího studia absolventů školy. Bezprostředně ve škole problémy s drogami nejsou.

Kromě prezentace na Internetu a v regionálním i odborném tisku se škola na veřejnosti prezentuje aktivní účastí svých žáků na zajišťování gastronomických akcí v Teplicích a okolí. Velmi dobrou prezentací je potom provoz školní jídelny "U kantora". Kvalita a počet nabízených jídel, obsluha žáků a denně vyprodané cukrářské výrobky získávají škole dobré jméno.

Koncepce školy je reálná a vychází z možností a ze znalostí potřeb regionu. Plánování i organizace života školy je funkční a osvědčené a zajišťuje bezproblémový denní chod. V těchto oblastech je škola velmi dobrá. Nedostatkem je nedůslednost v kontrolní činnosti výchovně vzdělávacího procesu.

V oblasti řízení jsou pozitiva vyvážena nedostatky v kontrolní činnosti, celkově ji ČŠI hodnotí průměrně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy pro školní rok 2000/2001 dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), v platném znění,
- www.volny.cz/hotelovka.

ZÁVĚR

Úkolem SOŠ a SOU gastronomie Teplice je zajištění výuky učebních a studijních gastronomických oborů v regionu. V současné době se škola nachází ve fázi, kdy jsou vcelku dobře zajištěny její základní podmínky existence: budova a vybavení (kromě výpočetní techniky), zaběhnutá a fungující organizace. Její silnou stránkou je zejména velmi dobrá úroveň výuky profilových odborných předmětů a kvalita skupinové výuky při odborném výcviku, a to včetně materiálního zázemí.

Slabá místa zaznamenala ČŠI v kontrolní činnosti vedení školy, kdy nejzávažnější nedostatky byly zjištěny v dodržování učebních dokumentů v některých předmětech. Zlepšení by také mělo nastat v oblasti výchovně vzdělávací práce ostatních sledovaných předmětů a ve vztazích některých učitelů k žákům.

V průběhu inspekce se pracovníci ČŠI nesetkali s neefektivním vynakládáním finančních prostředků poskytnutých škole ze státního rozpočtu.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech a hodnocení úrovně řídicí práce v oblasti plánování, organizování, vedení lidí a kontroly, hodnotí ČŠI SOŠ a SOU gastronomie Teplice jako školu průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Ing. Josef Chvosta	Ing. Josef Chvosta v.r.
Členové týmu:	Mgr. Věra Slezáková	Mgr. Věra Slezáková v.r.
	Ing. Zdena Hájková	Ing. Zdena Hájková v.r.
	PhDr. Bartolomej Javorský	PhDr. Bartolomej Javorský v.r.
	Mgr. Radek Dlouhý	Mgr. Radek Dlouhý v.r.
Další zaměstnanci ČŠI:	Dáša Soukupová	Dáša Soukupová v.r.

V Chomutově dne 8. února 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:26. 2. 2001.....

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Josef Pátek, prom. matematik

Josef Pátek v.r.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	14.3.2001	061 64/01-3009
Zřizovatel	14.3.2001	061 65/01-3009
Rada školy	---	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
27.2.2001		jsou součástí zprávy